

Vår saksbehandler: Olav Reiersen

Vår dato:
18.12.2015
Vår
referanse:
2015/92

Deres dato:

Deres
referanse:
15/4758

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Høring - Endringer i opplæringsloven - Praksisbrevordningen og godkjenningsordning for utenlandsk fagopplæring

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon (FRTIP) viser til høringsnotatet fra Kunnskapsdepartementet av 9. oktober 2015. Høringsnotatet inneholder følgende forslag: Innføring av praksisbrevordning i alle fylker (kap. 2) Godkjenning av utenlandsk fagopplæring (kap. 3)

Innføring av praksisbrevordning i alle fylker (kap. 2)

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon har følgende kommentarer til innføring av praksisbrevordning:

FRTIP støtter forslaget om å innføre et tilbud om praksisbrev i alle fylker, og at det skal opprettes en plikt for fylkeskommunen. Vi støtter også forslaget om at praksisbrevet skal være et avsluttende fagnivå, men at praksiskandidatene må ha en rett til videre opplæring, herunder fellesfag som mangler for videre læretid. Faglig råd mener læreplanene bør være nasjonale og ikke lokalt utarbeidet slik departementet foreslår. Dette for å ivareta en nasjonal standard. FRTIP støtter derfor også forslaget om å forskriftsfeste nasjonale rammer for programfagene for å sikre at kandidatene skal kunne dokumentere hele kompetansemål innen programfagene, og videre nasjonale krav til fellesfagene. Det er fornuftig med egen praksisbrevprøve og et eget dokumentasjonsbevis for avleggelse av praktisk og teoretisk prøve.

I dag er ordningen avgrenset til å omfatte 16 fag. FRTIP er tydelige på at det må være opp til de ulike bransjene og de faglige rådene å vurdere eventuelle behov for om nye fag skal komme inn under ordningen. Dette begrunnes med at innenfor en del bransjer vil praksisbrevordningen være lite relevant, da det vil være begrenset med relevante arbeidsoppgaver i virksomhetene.

FRTIP er opptatt av at praksisbrevet ikke skal hule ut den ordinære lærlingemodellen og påpeker derfor at praksisbrevordningen ikke må bli et søkbart tilbud, men tilrettelagt for dem som måtte ha behov. Rådet vil avslutningsvis understreke at det er behov for at det gis bedre informasjon om eksisterende ordninger.

Godkjenningsordning for utenlandsk fagopplæring (kap. 3)

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon viser også til Utdanningsdirektoratets utredning og anbefaling om ordning for godkjenning av utenlandsk fagutdanning, del 1 av 28. oktober 2014 og del 2 av 9. februar 2015, på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet samt rådets kommentarer til Utdanningsdirektoratets oppdragsbrev 10-14.

Innledningsvis vil vi påpeke at dette vedtaket gjelder de uregulerte fagene. I TIP-området fins det noen fag hvor yrkesutøvelse er regulert av andre instanser. Disse reguleringen må fortsette uavhengig av om det innføres en godkjenningsordning for utenlandsk fagopplæring.

FRTIP er også kjent med brev fra Norsk Industri og Fellesforbundet av 31. mars 2014 i forbindelse med lønnsoppgjøret og svar fra statsråd Torbjørn Røe Isaksen 1. april 2014. Partene ba her om at: Arbeidsinnvandrere må få vurdert sin fagkompetanse opp mot norsk fagutdanning. I dag fungerer systemet for dette svært dårlig. Vi mangler et nasjonalt fagorgan som kan vurdere og godkjenne fagutdanning. Regjeringen bør snarlig vurdere hvordan dette best kan løses. Vi viser også til forslag til statsbudsjett 2016 hvor det er foreslått kr. 17 mill. til en ordning for godkjenning av utenlandsk fagutdanning.

Konklusjon

Framskrivninger av arbeidskraftsbehovet viser at Norge trenger flere fagarbeidere. Det er derfor viktig at vi har en kompetansepolitikk som sørger for at kvalifisert arbeidskraft finner veien inn i arbeidslivet og bidrar til økt verdiskaping. FRTIP er derfor positiv til å opprette en ordning som gir utenlandske arbeidstakere mulighet for å få vurdert sin kompetanse opp mot norsk fagutdanning. Rådet støtter forslaget fra Kunnskapsdepartementet under forutsetning av hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for godkjenningen:

Vedtaket

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon viser til uttalelsen i "Tilbakemelding til Utdanningsdirektoratet på oppdragsbrev 10-14": "Opplæring på samme nivå, men med ulikt innhold, eller kompetanse som innholdsmessig har mange av de samme elementene i seg som kan sidestilles. Det er imidlertid viktig å påpeke at dette ikke betyr at en slik godkjenning medfører norsk fagbrev". FRTIP er derfor av den oppfatning at vedtaket må omfatte:

1. Nivåplassering og omfangsvurdering
2. Sannsynlighetsvurdering av innsendt dokumentasjon og ekthet
3. Sidestilling sammenliknet med tilsvarende norsk utdanning
4. Klageadgang

FRTIP mener at det i svar til søkeren, uansett om vedtaket er positivt eller negativt, i tillegg til vedtaket må vedlegges:

- Anbefaling om kompletterende utdanning for å nå kompetansemålene i angjeldende norsk læreplan.
- Informasjon om de stedene som tilbyr relevante kurs for å komplettere utdanning.
- Informasjon om hvordan man melder seg opp til teoretisk og praktisk fag-/svenneprøve.

Dersom et av punktene 1-3 ovenfor ikke tilfredsstillers NOKUTs krav er vedtaket avslag på søknaden. Avslaget må begrunnes.

Ansvar for godkjenning av utenlandsk fagutdanning

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon støtter at ansvaret for godkjenning av utenlandsk fagutdanning legges til NOKUT som har erfaring med godkjenning av utenlandsk utdanning på høyere nivå. Slik FRTIP ser det, er det viktig at alle utdanninger, uavhengig av nivå, må godkjennes av samme instans.

Gjennomføring og saksbehandling

I høringsutkastet er ikke metoden for den faglige vurderingen beskrevet. FRTIP mener at det samlede ansvaret for saksbehandlingen og koordineringen av prosessen må ligge hos én instans, fra mottatt søknad til vedtak foreligger. Godkjenningen vil omfatte utredning, saksbehandling og enkeltvedtak.

NOKUT har imidlertid ikke selv kompetanse til å vurdere det faglige innholdet i utdanningen. FRTIP mener at ansvaret for vurdering av det faglige innholdet i utdanningen tillegges de faglige rådene. De faglige rådene vil da være ansvarlige for å vurdere i hvilken grad det er overlapping mellom den utenlandske utdanningen og norsk læreplan og om det er tilstrekkelig overlapping til å anbefale godkjenning. Denne oppgaven ligger ikke i mandatet for de faglige rådene i dag.

Mandatet må derfor utvides til å omfatte denne oppgaven. I tillegg må det utvikles hensiktsmessige saksbehandlingsrutiner mellom NOKUT og de faglige rådene

Vennlig hilsen

Liv Christiansen
leder

Tone Belsby
nestleder

Dokumentet er elektronisk godkjent av rådets leder og nestleder